

sørgelig Sandhed, at visse meget ivrige militære sagkyndige altid har været Forsvarsmodstandernes bedste allierede i Kampen om Forsvarsvæsenets Ordning her i Landet. Det er den gamle Historie om, at det bedste er det godes Fjende.

Man har paastaaet, at Sagkyndigheden er sat udenfor her. Det er jo allerede gentagne Gange paavist af forskellige Talere, hvor urimelig denne Paastand er. Naturligvis er det ikke Sagkyndigheden, der har faaet Lov at bestemme, hvor meget der maa ofres, hvor stor Hæren maa være. Rammerne for den hele Ordning maa det nødvendigvis være de lovgivende Myndighedens Sag at sætte. Men efter at man var kommet nogenlunde til Klarhed over, hvor langt man mente at kunne strække sig, har indenfor de givne Rammer Sagkundskaben haft den rigeste Lejlighed til at medvirke ved Forslagenes Udformning, saaledes som det fandt Sted ved de militære sagkyndiges Samarbejde med Politikerne i Forsvarskommissionen; og ogsaa i de sidste Stadier er der ved de Ændringer, som Forsvarskommissionens Venstreminiretals Forslag er undergaaet, taget de stærkeste Hensyn, saa stærke Hensyn, som de økonomiske Forhold og den givne Ramme tillod det, til de Indvendinger, som er gjort fra militær sagkyndig Side. Fra Krigsministeriets Side er der medvirket aktivt ved Udformningen af de Ændringsforslag, som er blevet stillet til Kommissionens Venstreminiretals Forslag. Og hvad Forslaget om Søværnet angaar, er der opnaaet fuldkommen Overensstemmelse med de sømilitære sagkyndige om det foreliggende Forslag. Intet er nu naturligere, end at den militære Sagkundskab kun med den yderste Resignation kan bøje sig ind under de snævre Grænser, som en lille Stats økonomiske Evne nødvendigt maa drage for Hærens Størrelse, for Hærens Udrustning og det hele. Der maa slaas ganske overordentlig stærkt af paa den ideale Fordring, naar man skal finde sig deri, ikke blot her i Danmark, men ogsaa i andre smaa Lande. Ja, selv ikke i de store Lande, ser vi jo, kan man tilfredsstille de videregaaende Krav fra Sagkundskabens Side. Man oplever der i det store Kampe, der minder om dem, som vi her i denne Tid har kæmpet i det mindre.

Hvad Forsvarsmodstanderne, de, der enten slet intet Forsvar vil have eller kun noget, som hverken er Forsvar eller ikke Forsvar, har villet opnaa gennem disse Dages Forhandlinger og Afstemninger, forstaar jeg overordentlig godt. Intet

Middel er ladet uforsøgt, og man har naturligvis ogsaa i rigeligt Maal benyttet sig af den skarpe Kritik, der er øvet fra forskellige Militæres Side. Jeg forstaar disse Bestræbelser, for Formaalet er jo dette at forpurre en Omordning, som kunde give vort Forsvarsvæsen en rimelig Tilpasning til Forholdene og skabe nogen Ro og Tryghed paa dette Omraade. Men hvad dem angaar, som har troet at kunne fremme Forsvarets Interesser ved at hindre dette Forslags Gennemførelse, som har troet, at der hinsides dette Forslags Fald fandtes fortræffelige Udsigter til at faa en efter deres Mening brugelig Forsvarsordning gennemført — ja, deres Hensigter har maaske været gode nok, men man maa paa dem anvende det gamle Ord: Tilgiv dem, thi de vide ikke, hvad de gøre.

Der er blevet ytret Tvivl om, hvorvidt Ordningen vilde blive gennemført paa tilfredsstillende Maade. Jeg kan paa Forsvarsministerens og paa hele Regeringens Vegne sige, at Ordningen vil blive gennemført loyalt, og at det mest mulige vil blive bragt ud af de bevilgede Midler. Dertil vil — derom er jeg overbevist — ogsaa Officerskorpset som Helhed bidrage, ligesom det gjorde det i 1909 trods al Kritik og Indsigelse under Behandlingen af Forslaget. Mener nogen af dem, som staar paa de ledende administrative Poster, ikke at kunne løse den stillede Opgave saaledes, som den skal løses, fordi det er fastsat af Landets lovlige Myndigheder, saa vil jeg antage, at de selv vil føle, at de ikke under de nuværende Forhold er paa deres rette Plads.

Det her foreslaaede er naturligvis ufuldkomment, men det er min Overbevisning, at det er det bedste, der kan naas under de forhaandenværende Forhold, og at hvis dette Forslag forkastes, vil Resultatet blive noget væsentligt ringere. Regeringen kan ikke tage Ansvar for de Følger, som Forslagets Fald vil medføre for vort Neutralitetsforsvars gode Fremtid.

Blang: Jeg fandt det blot ønskeligt at konstatere, at der er ingen af de ledende Mænd indenfor Venstre eller indenfor det konservative Folkeparti, der har nedværdiget sig til at besvare den Udtalelse af det ærede Medlem Hr. Holstein om at vende sig mod os, der af Kærlighed til Land og Folk gennemfører denne Forsvarsordning, med Spyt og med Kæppe. Jeg skal heller ikke besvare denne Udtalelse. Men den Gang da det ærede Medlem Hr. Holstein traadte ind i Tinget, holdt det